

Kitap Eleştirisi

Okuldaki Sınıftan İşyerinde Sınıfa: İşçiliği Öğrenmek Kitabı Üzerine Bir İnceleme¹

Ezgi KAYA HAYATSEVER *

İşçi sınıfı kendisini kuşaklar arasında nasıl yeniden üretir? Eşitsiz koşullarda yetişen çocukların hangisinin işçi sınıfına dahil olacağı ve bu katılımın hangi biçimlerde gerçekleşeceği nasıl belli olur? Toplumsal yeniden üretim sorununa üretilen yanıtlar, bu ve benzeri soruların cevabını ararlar. Özellikle genç kuşakların işçi sınıfına nasıl dahil olduğu sorusuna cevap üreten çok önemli bir metin, Paul Willis'in *Learning To Labor: Why Working Class Kids Get Working Class Jobs* adlı çalışması, 2016'da Heretik Yayınları tarafından *İşçiliği Öğrenmek: Sınıf, İşçilik ve Eğitim: İşçi Çocukları Nasıl İşçi Oluyor?* başlığıyla Türkçe'ye kazandırıldı. İlk defa 1977'de yayınlanan kitap, işçi sınıfı kökenli gençlerin hangi süreçlerden geçerek işçi sınıfının yetişkin bireyleri haline geldiklerini, bu süreçlerin işleyişini yapısal faktörler kadar öznel tavırların da nasıl şekillendirdiğini ele alan, özellikle gençlik, eğitim ve sınıf çalışmaları alanında klasikleşmiş bir çalışma niteliğini taşıyor. *İşçiliği Öğrenmek*, 1980'lerden bu yana özellikle eğitimin sınıfsallığına ve toplumsal hareketliliğin sınıfsal kısıtlarına dair temel bir kaynak olmasına rağmen dilimize bu denli geç çevrilmesi, Türkiye'deki sınıf ve eğitim alanındaki tartışmalarda önemli bir eksikliğe işaret etmekle beraber, bu eksikliğin giderilmeye çalışıldığına dair umut da veriyor.

Kitap, Paul Willis'in 1970'lerde Orta İngiltere'de işçi sınıfının ağırlıklı yaşadığı bir kentte (çalışmada kente Hammertown adı verilmiştir), bir erkek lisesinde okuyan ve okul kurallarına uymayı, okulun disiplinine tabi olmayı reddeden gençlerle – kitaptaki adlarıyla “hergelelerle” – yürüttüğü etnografik çalışmaya dayanmaktadır. Kitapta bu çalışmanın verilerinin, sıklıkla gençlerin kendi anlatımlarını aktararak sunulduğu bir etnografi bölümü ile bu verilerin analizinin ve kuramsal tartışmasının yürütüldüğü bir analiz bölümü yer alıyor. Kitabın bu organizasyonu, okuru önce çalışmanın konu aldığı gençlerle tanıştırıyor: onları sadece birer veri ve analiz nesnesi olarak değil, isimleri, kişisel tavırları ve ifade biçimleri olan bireyler olarak zihinde canlandırmayı sağlıyor. Beverly Skeggs, Willis'in kitabını incelediği bir makalesinde, Ricca Edmondson'ın kitapta kullanılan retorik araçlara dair değerlendirmesini aktararak, metnin bu niteliğinin okuru “baştan çıkardığını” söylüyor: konuyla ilgili sosyolojik bir çözümlemeye girişmeden önce,

¹ Willis, P. (2016) *İşçiliği Öğrenmek, Sınıf, İşçilik ve Eğitim: İşçi Çocukları Nasıl İşçi Oluyor?* (çev. Dâra Elhüseyni) Ankara: Heretik.

* Arş. Gör., Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölümü ezgi.ky@gmail.com

okurun konu edilen grupla kişisel bir ilişki kurması sağlanıyor (Edmondson, 1984: 42; akt. Skeggs, 1992: 187). Böylece okurun, etnografi bölümünü takip eden analiz bölümünde de yapılan çıkarımların gerçek insanların gerçek hayatlarıyla ilgili olduğunu, kavram ve tespitlerin somut karşılıkları olduğunu aklında tutması mümkün hale geliyor.

Willis'in kitabın birinci bölümünde yer verdiği etnografi, hergelelerin ürettiği "okul karşıtı kültür" unsurunu çözümlmeyi ve bu kültürün toplumsal yeniden üretim süreçleriyle nasıl ilişkilendiğini açıklamayı hedefler. Bu okul karşıtı kültür, hergelelerin gündelik hayatlarında okulun günlük düzenini reddetmeleri, okulun dayattığı değer ve becerilere alternatif değer ve beceriler geliştirmeleri; üstüne üstlük bu değer ve becerileri de gerekçelendirip anlamlandırmalarıyla oluşur. Hergeleler, okuldaki diğer öğrencileri öğretmenlerin ve okul idaresinin temsil ettiği kurum kültürüne verdikleri tepkilere göre gruplar ve sosyal ilişkilerini bu gruplandırmaya göre oluştururlar: örneğin okul kurallarına uyan ve öğretmenleri dinleyen çocuklara "kabarık kulaklar" adı takılmıştır ve hergeleler idare ve öğretmenler kadar bu "kabarık kulaklarla" da zıtlaşırlar. Bu gruplandırma, hergelelerin oluşturduğu kültürel formun temelinde bir "enformel grup" mantığının yattığını gösterir: hergelelerden olanlar, kabarık kulaklardan olanlar ve iki grubun arasında duranlar itinayla tespit edilir ve ona göre davranılır. Bu enformel grup, kendi içinde bağlayıcı hale de gelebilen davranış kodları oluşturur; bu kodları hem okul hayatında hem de okul dışında sergileyip sergilememek, gruba dahil olunup olunmayacağını da belirler.

Hergelelerin ürettiği kültürün okulun kurumsal kültürüyle çatıştığı en önemli boyut, zamanın örgütlenişidir. Hergeleler, okul düzeninin kendilerine dayattığı programlara uymayı reddederek kendi zamansal düzenlemelerini bu programların yerine geçirmeye, geçiremediklerinde de okulun programını hedefinden şaşırtmaya çalışırlar. Bu çaba farklı biçimler alır: okulu asmak, okulda olup derslere girmemek veya derse girip makara yapmak. Özellikle makara yapmak, hem hergeleler grubunun kendi içinde bütünleşmesinin, hem de diğer gruplardan farklılaşmasının temel belirleyicidir. Okulun alışıldık düzenini en fazla kaos yaratabilecek şekilde bozmak (örneğin bir marş okunurken yanlış kıtaları söylemek, okuldaki demirbaşların yerlerini değiştirmek veya bir toplantı sırasında oturan öğrencilerin ceketlerini kışaclarla sandalyelere tutturmak) hem grubun bir parçası olduklarını teyit etmelerini hem de bunu dışarıya göstermelerini sağlar. Okulun düzeni ne kadar bozulursa hergeleler kendi aralarında o kadar saygınlık kazanırlar ve bu saygınlık, hergelelerin okul dışındaki etkileşim biçimlerine de yansır: okul dışında kavga etmek, yarı zamanlı çalışarak para kazanmak ve kadınlarla kurulan ilişkiler bu saygınlığın okul dışındaki uzantılarıdır. Böyle bakıldığında hergeleler için okul karşıtı kültürün okul dışındaki gündelik hayatla doğrudan bütünleştiği açıkça görülebilir. Hergeleler okulun düzenine ayak uydurmayı reddedip kendi kültürel ifade tarzlarını ve hareket biçimlerini hayata

geçirdikçe, yani makara yaptıkça, okul idaresinden kaçak içki ve sigara içtikçe veya okulu astıkça “gerçek” hayata okulun kurumsal kültürünün onları hazırlayabileceğinden çok daha iyi hazırlandıkları görüşündedirler. Bu anlamda okul karşıtı kültür, okulun hergelelerin gündelik hayatından çok uzak düşen kültürene verilen bir tepki, okulun yabancılaştırıcı düzenini sahiplenmeye, kendilerinin kılmaya yönelik bir çaba olmakla kalmaz; aynı zamanda toplumsal bir kurum olarak okulun gerçekleştirilmesi gereken “hayata hazırlık” işlevini enformel olarak okuldan çok daha başarılı bir biçimde üstlenen bir araç halini alır.

Willis, kurumsal okul kültürü ile okul karşıtı kültür arasındaki bu yer değiştirmenin, okul karşıtı kültürün barındırdığı değer ve beceriler ile hergelelerin gündelik hayatta içinde buldukları işçi sınıfı kültürü arasındaki ciddi paralellikler sayesinde hayata geçtiğine dikkat çeker. Willis, hergelelerin deneyimine dahil olan işyeri ve çalışma kültürünü anlayabilmek için çocukların aileleriyle yaptığı kapsamlı görüşmelere dayanarak, işyerinde de enformel gruba dayalı bir birliktelik ağı, “dalavere” çevirerek veya “kaytararak” maddi ve zamansal kazançlar elde etmek, mizah ve şakalar yoluyla yöneticilere karşı çıkmak veya işi sekteye uğratmak gibi okul karşıtı kültürle ortak nitelikler taşıyan kültürel biçimlerin olduğunu söyler. Bu durumda, hergelelerin okul düzleminde ürettiği özgül kültürel formlar, hakikaten de okul kültürünün sağladığı teorik bilgilerden ve uyum gösterme, itaat etme gibi becerilerden daha çok işlerine yarayacak gibi gözükmektedir. Ancak Willis, hergelelerin aktif özneler olarak ürettiği okul karşıtı kültürün diğer yanına da vurgu yapar: işçi sınıfının kendisini işçi sınıfı olarak yeniden üretmesini sağlayan şey de bu iki kültürel biçim arasındaki paralelliktir. Willis, okul hayatlarını takip ettiği gençlerin ilk çalışma deneyimlerini de gözlemleyerek, okul karşıtı kültür ve işyeri kültürü arasındaki bu geçişliliği açığa çıkartır. Okul hayatı ve iş hayatı arasında hergeleler için “deneyimsel bir süreklilik” vardır (Willis, 2016: 160): okulun kural ve düzeninin dışında kendilerine özgü bir pratikler ve ilişkiler silsilesi yaratmış olan hergelelerin iş yaşamından beklentisi de işin kendi gereklilikleri ve düzenini esnetebilmek ve kendi kültürel hareket tarzlarını orada uygulayabilmektir. Okul karşıtı kültür yaratıcıdır ve direngendir; ancak yaratıcılık ve direngenliğin bu özgül biçiminin özellikle işçi sınıfı işlerde geçer akçe olması, hergelelerin geleceklerini kuracakları sınırları da belirlemektedir. Kapitalist emek sürecinde işyeri kültürünün ürettiği pratiklerin okul karşıtı kültürde de bulunması, çalışma yaşamına uyum sürecini kolaylaştırmakta, toplumsal yeniden üretimin (yani işçi sınıfının kendini yenileme sürecinin) çelişkilere mahal bırakmadan gerçekleşmesini sağlamaktadır.

Willis okul karşıtı kültürün hergelelerin toplumsal varoluş biçimlerine kısmi bir biçimde nüfuz ettiğini söyler: eğitimin kazandırdığı mezyetlerin getirilerine karşı kayıtsızlık ve güvensizlik, bedensel emeğe verilen değer ve soyut emeği oluşturan zaman ögesini denetim altında tutma çabası, karşıt kültürün nüfuz etme alanlarından bazılarıdır. Ancak bu nüfuz ediş, doğrudan hergelelerin ürettiği

kültürel formlardan gelen sınırlamalar nedeniyle eksik kalır ve muhalif potansiyelini gerçekleştiremez. Bu sınırlamalar zihin emeği/beden emeği arasında, kadın emeği/erkek emeği arasında ve yerli işçiler/göçmen işçiler arasında aşılmaz bölünmeler yaratarak işler. Okul karşıtı kültürde de üretilen bu ayrımlar, Willis'e göre hergelelerin ürettiği kültürel formların iç dinamiğiyle oluşan sınırlamalardır. Bu içsel sınırlamaları ortadan kaldırmak, hergelelerin iş hayatına dair algılarını teyit eden veya çalışmaya dair tespitlerini (tüm işlerin aynı olduğu, çalışma sürecinin eşitsizlik içerdiği gibi) yersizleştiren dışsal ideolojik sınırlamalarla başatmaktan çok daha zordur. Dolayısıyla işçi sınıfı, toplumsal yeniden üretim sürecinde kendi tabiyetini kendisi yeniden üretmektedir: işçi sınıfına boyun eğdiren, kapitalizmin ideolojisinin onları konumlandırmasından çok, bu konuma baş kaldırmaya çalışırken ürettikleri kültürel biçimlerdir.

Willis'in çalışmasının en çarpıcı niteliği, işçi sınıfının yaşam koşulları ve öznel edimleri arasında böyle bir ilişki kurmasıdır: Beverly Skeggs'in dediği gibi Willis, işçi sınıfının kendi tarihini, kendi yaratmadığı koşullarda yaparak kendi ezilmişliğini ürettiğini göstermiştir (Skeggs, 1991: 181). Willis işçi sınıfını, içine doğdukları koşulların hakimiyetinde bir hayat sürdüren edilgen bir grup değil, bu koşulların belirleyiciliğine somut tepkiler veren etkin ve gerçek bireylerden oluşan bir toplumsal kesim şeklinde kavramsallaştırmıştır. Çalışmanın işaret ettiği temel soru da doğrudan bu kavramsallaştırmadan doğar: işçi sınıfından bireylerin içinde buldukları nesnel koşullara verdikleri tepkiler nasıl olup da bu koşulları dönüştürmek yerine, işçi sınıfının tabiyetini yeniden üreten sonuçlar yaratmaktadır? Willis bu sorunun cevabını, işçi sınıfının ürettiği kültürel formların kendi iç dinamiklerinde bulur – ki bu da çalışmanın diğer bir etkileyici niteliğini oluşturur: işçi sınıfı basitçe ideolojik formlara riayet ettiği için tabiyetini sürdürmez; kapitalizmin şekillendirdiği bir hayatta yer edinme biçimi, bu hayatta tutunmak için bulduğu çözümler ve girişimleri tabiyetinin sürmesine neden olur. Willis'in çalışmasında işçi sınıfının gerçekten de özne olarak konumlandırıldığını ve çalışmanın işçi sınıfının kaderini, bir başka toplumsal aygıtın eyleminden etkilenmesi yerine, kendi özgül maddi ve kültürel edimleri üzerinden açıklamaya çalıştığını söyleyebiliriz.

Willis'in çalışması bu yönüyle, 1970'lerde Marksizm içi tartışmalarda güçlü bir konuma sahip olan Althusserci yaklaşıma bir alternatif sunar. Althusserci bakış, toplumsal yeniden üretimin kapitalist sınıfın başat yönetim aracı olan devletin baskıcı ve ideolojik aygıtları tarafından güvenceye alındığını söyler ve bu aygıtların örgütlediği toplumsal pratiklerin başka toplumsal grupların özneleşme ihtimalini yok ettiğini vurgular. Willis de Althusserci yaklaşımın toplumsal yeniden üretim sorununa yönelik ilgisini paylaşır; ancak bu bakışa karşıt olarak işçi sınıfından gelen gençlerin, devletin en önemli ideolojik aygıtlarından biri olan eğitim kurumunun hakim pratiklerinin nasıl dışına çıktığını ve onların işlevinden nasıl farklılaştığını gösterir. İşçi sınıfının gündelik edimlerini değerlendirirken Althus-

serci çerçevenin dışına çıkan bu analiz, eğitim kurumunun kendisini ise sadece bir ideolojik aygıt olarak görmeye devam eder: Willis'e göre okul ve okulun kendi ürettiği kurumsal kültür, tamamıyla egemen ideolojinin ayrımlarını ve konumlandırımlarını öğrencilerin zihninde yeniden üretmeye yöneliktir. Öğrenciler farklılaşan, dinamik ve canlı bir kültürel varoluş ortaya koyarken, okul yekpare ve sınırları verili bir ideolojik bütünü yeniden üretmeye odaklıdır. Dolayısıyla Willis'in hergelelerin kültürel üretimlerini incelerken başarıyla işlettiği diyalektik anlayış, kurum kültürüyle kurulan ilişki söz konusu olunca tikanır. Hergelelerin kendi sınıfsal kökenleri, okulda karşılaştıkları kurumsal ve kültürel ortam ve geleceğe dönük beklentilerinin kesişiminde oluşan kültürel üretim, doğrudan ve sadece okul karşıtı olarak nitelenir; Willis, bu kültürel üretimle okul kültürü arasında varlık göstererek kurum kültürünü de yeniden şekillendirecek etkileşim noktalarına fazla eğilmemiştir.

Kanımcıca, Willis'in incelediği kültürün dönüştürücü potansiyeline yönelik değerlendirmesindeki temel eksiklik burada başlar. Willis işçi sınıfı kültürünü kendi iç dinamikleri olan canlı ve değişken bir bütünlük olarak görürken, bu kültürü kapitalizmin oluşturduğu toplumsal ilişkilere nüfuz edemeyen bir biçimde kavramsallaştırır. Willis'in nüfuz etme biçimleri üzerine yürüttüğü tartışma, okul karşıtı kültürün işçi sınıfı çocuklarının kendilik bilincine ne ölçüde nüfuz ettiğiyle ilgilidir – meselenin diğer tarafı, yani bu farklılaşmış kültürün okuldaki kurum kültürüne nüfuz edip edemediği ve bunun olası sonuçları ele alınmamıştır. Bu durumda Willis'in eğitim alanındaki toplumsal formasyonu bütüncül bir bakışla incelediğini söylemek zorlaşır: çalışmada ağırlık sınıf kültürünün içeriğine verilirken, bu kültürün içinde üretildiği yapılara nasıl yansıdığı meselesi geri planda kalmıştır. Elbette, Willis'in odak noktasının işçi sınıfının kültürel üretimi olduğu, bu kültürün toplumsal yapılara etkisinin farklı bir tartışma başlığı oluşturduğu söylenebilir; ancak Willis işçi sınıfı kültürünün özgül bir biçimini betimsel bir şekilde anlatmakla yetinmemiş, bu biçimin oluşumundan ve gelişim sürecinden yola çıkarak kuramsal çıkarımlar da yapmıştır: işçi sınıfının, ideolojik olarak buna tamamıyla koşullanmadığı halde kendi tabiyetini kendi edimiyle yeniden üreten bir toplumsal özne olduğu çıkarımı bunlardan en önemlisidir. İşçi sınıfının yaratıcı ve direngen kültürel üretimine rağmen tabiyet ilişkisini dönüştüremiyor olmasını Willis, işçi sınıfı kültürünün kendi oluşum dinamiklerine bağlı olarak eril, ataerkil ve ırkçı biçimler alıp ayrışmasına bağlar: “siyasi bir örgütlenmenin yokluğu, bu nüfuz etme biçimlerinin kısmiliğinin bir sonucudur (sebebi değildir)” (Willis, 2016: 233). Ancak tabiyet ilişkisi, işçi sınıfı kültürüne içkin bir ilişki değil, işçi sınıfıyla burjuvazi arasındaki ilişkinin aldığı bir biçimdir ve bu iki sınıf arasındaki düzlemde açıklanması gerekir. İşçi sınıfının kendi tabiyetini yeniden üretmeye katkıda bulunuyor olması, bu tabiyet ilişkisinin temel belirleyicisinin işçi sınıfı olduğu anlamına gelmez; sermaye sınıfının ihtiyaç ve talepleri, bu ilişkinin hem varlığı hem de biçimi üzerinde işçi sınıfının herhangi bir edimin-

den çok daha fazla belirleyicidir. Görünen o ki Willis çubuğu enformel grubun içsel dinamiklerine doğru fazlaca bükülmüştür: kapitalist sistemdeki tabiyet ilişkisini tam anlamıyla çözümleyebilmek için, toplumsal yapıların sınıf mücadelesi sürecindeki dönüşümünü temel alan bir analizin Willis'in analizini takip etmesi gerekmektedir.

Hergelelerin kültürel üretiminde göze çarpmayan siyasallaşma veya siyasallaşma potansiyeli de böyle bir bütüncül analizde görünür hale gelebilir. Willis, işçi sınıfı kültürü içinde sosyalizmin öncülerini veya herhangi bir politik rasyonele doğrudan tespit eden yaklaşımlara karşı tavrı alır (2016: 198); ancak "kültürün politikleşmesinin uzun vadeli yapısal değişimlerin önkoşulu ve organik unsuru" olduğunu da söyler (2016: 306). Bir siyasallaşmaya ihtiyaç vardır, ama bu siyasallaşma politik projelerin işçi sınıfı kültürü üzerine monte edilmesiyle değil, bu kültürün içinden doğacak kendine has politik formlarla gerçekleşecektir: "nasıl ki kültürel olanın daha siyasi olması gerekiyorsa, siyasi olanın da daha kültürel olması gerekmektedir" (2016: 306, 113. dipnot). Ancak karşıt kültürün siyasallaşma süreci, sadece işçi sınıfı kültürünün iç dinamikleriyle veya belli kültürel formların okuldan işyerine aktarımıyla gerçekleşemez. Siyasallaşma, çatışma unsurunu içeren bir karşılaşmayı, bir yüzleşmeyi gerektirir: işçiyle işveren arasında, devletle yurttaş arasında veya Willis'in çalışmasını gözönüne alırsak, hergelelerle okul veya işyeri arasında. Dolayısıyla siyasallaşmanın kurucu öğesi çelişkidir: kültürel biçimler ancak işçi sınıfı kültürü ile bu kültürün oluşum çerçevesini belirleyen toplumsal ilişkiler arasındaki çelişkiler geliştikçe siyasal görünümlere bürünebilir. Bu siyasallaşma, sadece örgütlenmeyi değil, işçi sınıfının kültürel formlarının itiraz ve mücadele biçimlerine evrilmesini de içerecektir. Sınıf mücadelesinin mevcut toplumsal ilişkiler içinde bürünebileceği biçimlere odaklanan bir analiz, Willis'in çalışmasının sunduğu önemli bulguları kültürel yeniden üretimin kısır döngüsünden çıkarıp toplumsal dönüşümle ve bu dönüşümün siyasal boyutlarıyla ilişkilendirebilir.

İşçiliği Öğrenmek ile ilgili değinilmesi gereken son bir nokta, çalışmanın özgün sınıf kültürü ve ideoloji üzerine tespitlerinin, 1970'lerden bu yana işgücü piyasasının geçirdiği ciddi dönüşüm göz önüne alındığında hâlâ geçerli olup olmadığıdır. İşgücü piyasası o zamandan beri, Willis'in okul ve işyeri arasında kurduğu geçişlilik ve paralelliğin sorgulanmasına neden olabilecek iki temel dönüşüm geçirmiştir: işsizlik oranının artması ve işçi sınıfının dâhil olduğu emek biçimlerinin değişmesi. Willis'in hergeleleri, okuldan sonra uzun süreli bir işsizlik yaşama tehdidi hissetmemekte ve temelde bedensel emeğe dayalı işleri kolaylıkla bulabilecekleri konusunda kendilerine güvenmektedirler. Ancak 1970'lerden sonra yaşanan neoliberal süreç, artık böyle bir güvenin bulunmadığı bir işgücü piyasası yaratmıştır. Eğitim sırasında üretilen okul karşıtı kültürün, işgücü piyasasının tamamen dışında bırakılma gibi bir sonuç doğurması da gayet olası hale gelmiştir. İkinci önemli değişim ise işin niteliğindedir: hergeleler,

okulun kazandırdığı niteliklerin, okul sonrasında bulacakları bedensel nitelikli ve iş üzerinde öğrenilen becerilere dayalı işlerde faydalı olmayacağını farkına varmışlardı – ideolojik bütünlüğü kırılmaya uğratan öge buydu. Ancak artık zihin emeği ve beden emeği ile vasıflı ve vasıfsız işler arasındaki ayrım birbirine bu denli denk düşmemektedir. Hizmet sektörünün genişlemesiyle okul sonrası hayat, işçi sınıfından gelen gençler için sadece beden emeğine değil, duygulanımsal veya performatif emeğe dayalı yarı vasıflı işleri de içermeye başlamıştır: çağrı merkezlerinde, pazarlama veya perakende sektörlerinde çalışmak gibi. Bu dönüşümlerin, gelişkin bir okul karşıtı kültürün işgücüne katılım veya işgücü piyasasında devamlılık üzerinde olumsuz etkiler yapması mümkündür. Okuldaki sınıftan işyerinde sınıfın üyesi olmaya geçiş, artık Willis'in hergeleleri için olduğu gibi kaçınılmaz bir gerçeklik olmaktan çıkmış ve ulaşılması zor bir nimet haline gelmiş olabilir.

Kaynakça

Skeggs, B. (1992) "Paul Willis, *Learning to Labor*", *Reading Into Cultural Studies* (der. A. Beezer ve M. Barker), Londra: Routledge, 181-196.

Willis, P. (2016) *İşçiliği Öğrenmek, Sınıf, İşçilik ve Eğitim: İşçi Çocukları Nasıl İşçi Oluyor?* (çev. D. Elhüseyni) Ankara: Heretik.

Yazarlara Duyuru

Emek Araştırma dergisinde yayımlanacak yazılar derginin amaçlarına uygun bir biçimde ve açık, anlaşılır bir dil ve üslupla yazılmış olmalıdır.

Değerlendirme Süreci

Dergimize gönderilen yazılar öncelikle editör ve yayın kurulu tarafından bir ön değerlendirmeye tabi tutulur. Dergi kapsamına girmeyen veya bilimsel bir yazı formatına içerik ve şekil şartları açısından uymayan yazılar, hakemlik süreci başlatılmadan geri çevrilir ya da bazı değişiklikler istenebilir. Hakemlik süreci, yazar isimlerinin saklı tutulduğu çift kör hakemlik değerlendirmesi yoluyla işletilir. Bu süreçte yazılar iki hakem tarafından incelenir ve yazılı raporlar halinde değerlendirilir.

Hakemler kendilerine gönderilen yazıları; orijinallik, metodoloji, literatüre katkı, bulguların sunumu ve sonuçların desteklenmesi ile daha önce yapılan çalışmalardan yararlanma açısından değerlendirirler. Hakemler makaleyi kabul edebilir, reddedebilir veya yazarlardan biçime ve/veya öze yönelik düzeltme yapmalarını isteyebilirler. Bir makalenin yayına kabul edilebilmesi için en az iki hakemin olumlu görüş bildirmesi gerekmektedir. Hakem raporlarından birinin olumlu diğerinin olumsuz olması durumunda, yazı üçüncü bir hakeme gönderilir.

Hakem veya hakemlerin düzeltme istemeleri durumunda, yazarlar, hakemler tarafından yapılan eleştiri ve önerileri göz önünde bulundurarak istenen düzeltmeleri en geç 20 gün içerisinde tamamlayarak yayın kuruluna tekrar gönderirler. Yayına kabul edilmeyen yazılar, yazarlarına iade edilmez.

Emek Araştırma dergisine çalışmalarını gönderen yazarlar derginin söz konusu hakem değerlendirme koşullarını ve sürecini kabul etmiş sayılırlar. Yazının yayımlanması konusunda son karar yayın kuruluna aittir.

Yazı Teslim Kuralları

Dergimize gönderilen yazıların daha önce başka bir yerde yayımlanmamış veya yayımlanmak üzere eşzamanlı olarak başka bir yere gönderilmemiş olması gereklidir. Ancak gönderilecek yazıların kongre, sempozyum gibi bir toplantıda bildiri şeklinde sunulmuş olması yayınlanması için engel değildir.

Yazarlar, yazılarının kaynakça dahil 10 bin kelimeyi geçmemesine dikkat etmelidir. Yazılar Times New Roman fontunda, 12 punto ve 1,5 satır aralığı ile yazılmalı ve emekarastirma@genel-is.org.tr adresine gönderilmelidir. Makalelerin 150-250 kelime civarında İngilizce ve Türkçe özlere yazıyla birlikte gönderilmelidir. Özlere Türkçe ve İngilizce anahtar kelimeler eklenmelidir. Dergiye gönderilen yazıların kaynakça ve yazım kuralları dergi kurallarına göre düzenlenmiş olmalıdır.

Gönderilen yazıların başlıklarının altında yazar adı, unvanı, görev yaptığı kurum ve kendisine ulaşılabilecek e-posta adresi gibi bilgilere yer verilmemelidir.

Bu bilgiler ayrıca bir kapak sayfasına ya da Word dosyasına eklenmeli ve yazılar bu şekilde dergiye gönderilmelidir.

Notlar ve referanslar ayrılmalıdır. Notlar metin içinde numaralandırılmalı ve “dip-not” şeklinde verilmelidir. Referanslar ise, APA sistemine göre düzenlenmelidir.

Kaynakçada, sadece yazıda gönderme yapılan kaynaklara yer verilmeli ve yazar soyadına göre alfabetik sıralama izlenmelidir.

Başlıkların düzenlenmesi:

Ana başlık: İlk harfleri büyük, 14 punto ve bold

Giriş, Öz, Abstract, Sonuç ve Kaynakça: Baş harfleri büyük, sola yaslı, on iki punto, bold

Başlıklar: Baş harfleri büyük, sola yaslı, 12 punto, bold

Alt başlıklar: Baş harfleri büyük, italik, paragrafa hizalı, 12 punto, bold

Metin İçi Kaynak Gösterimi

Yapılan çalışmalarda, başkalarının düşünceleri alıntı ya da gönderme şeklinde verilmelidir. Kısa alıntılar tırnak işareti içinde gösterilmelidir. 4 satırdan uzun alıntılar ise ayrı bir paragraf olarak 1 cm içeriden blok halinde, 10 punto ile yazılmalıdır. Bu durumda tırnak işareti kullanılmamalıdır.

Göndermelerde yazar soyadı, yayın tarihi ve sayfa numarası bilgileri parantez içinde aktarılmalıdır. Tek ve iki yazarlı yayınlarda her iki yazarın soyadına da parantez içinde yer verilmelidir.

İkiden fazla yazarı olan yayınlarda gönderme yapılırken sadece birinci yazarın soyadı verilir, diğer yazarlar için “ve diğerleri” ya da “vd.” ifadesi kullanılmalıdır.

Tüzel kişiler tarafından yazılmış yayınlarda tüzel kişi adı çok uzunsa veya kısaltılmış biçimi çok biliniyorsa ilk göndermeden sonra kısaltma yoluna gidilebilir. Kısaltma kullanılmasına karar verilirse ilk göndermede kurum adının açık hali yazılmalı ve yanında parantez içinde kısaltması verilmelidir.

Bir yazarın aynı tarihte yayınlanmış birden fazla yayınından yararlanılmışsa, yayınları birbirinden ayırmak için sırasıyla “a,b,c,...” ibareleri kullanılmalı ve bu kullanım gerek metin içinde kaynak gösterme sırasında gerekse kaynakça bölümünde yer almalıdır.

Kaynak Gösterme Örnekleri

I. Tek yazarlı kitaplar ve makaleler:

Metin içindeki yollamada (kitap):

(McQuail, 1987: 55).

• Aynı yazarın, aynı yıl birden fazla eserine yollama yapılması durumunda:

(McQuail, 1987a: 55; 1987b: 40).

• Alıntı yapılan yazarın başka bir yazardan alıntı yapmış olması durumunda:

(Aktaran: McQuail, 1987a: 55).

Kaynakçada:

McQuail, D.(1987) MassCommunicationTheory: An Introduction, Beverly Hills, CA: SagePulicationInc.

Akbulut, Ö.(2007) Küreselleşme Ulus- Devlet ve Kamu Yönetimi Ankara: TO-DAİ Yayını.

Metin içindeki yollamada (makale):

(Akbulut,2013: 168).

Kaynakçada:

Akbulut, Ö. (2013) “Küresel Kapitalizm ve Devlet”, Toplum ve Hekim, 28, 3, 165-171.

II. İki yazarlı kitaplar ve makaleler:

Metin içindeki yollamada (kitap):

(Denhardt ve Denhard, 2007: 24).

Kaynakçada:

Denhardt, J. V. Ve Denhardt, R. B. (2007) The New Public Service, New York: M. E. Sharpe.

Metin içindeki yollamada (makale):

(McCombs ve Shaw, 1998: 108).

Kaynakçada:

McCombs, M. E. ve Shaw D. L. (1972) “TheAgenda-SettingFunction of Mass Media”, ThePublicOpinionQuarterly, 36, 2, 176-187.

III. İki yazarlı çok yazarlı kitaplar ve makaleler:

Metin içindeki yollamada (kitap):

(Lazarsfeld vd. 1996: 45).

Kaynakçada:

Lazarsfeld, P. F. Berolson, B. ve Gaudet, H. (1944) The People Choice, London: ColombiaUniversityPress.

IV. Derleme yayınlar içinde yer alan makaleler:

Metin içindeki yollamada:

(Schramm, 1994: 53).

Kaynakçada:

Schramm, Wilbur, (1992) (der.) Kitle Haberleşme Teorilerine Giriş(çev. Ü Os-kay), İstanbul: Derya Yayınları, 95-134.

Metin içindeki yollamada (kurum yayınları):

(DPT, 1989: 145).

Kaynakçada:

DPT, (1989). Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planı, 1990-1994, Ankara.

V. Yazarı Olmayan Kitap:

Metin içindeki yollamada:

• **Kitap Adı Kısaysa:**

(Kütüphaneciliğe Giriş, 1987).

• Kitap Adı Uzunsa:

(Sanal..., 1995: 70).

Kaynakçada:

Kütüphaneciliğe Giriş, (1987). Ankara: Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Yayınları.

VI. Görüşme:**Metin içindeki yollamada:**

(O. Koloğlu ile kişisel iletişim, 13 Mart 2007).

Kaynakçada:

Orhan Koloğlu ile 13 Mart 2007 tarihinde gerçekleştirilen görüşme.

VII. Elektronik Kaynak

Metin içindeki yollamada:

(Çubukçu, 2009).

Kaynakçada:

Çubukçu, Mete, (2009). "Bu Kimin Zaferi?", <http://arsiv.ntvmsnbc.com/news/473346.asp>. Erişim Tarihi:15.06.2010.

VIII. Yazarı Olmayan Elektronik Kaynak:**Metin içindeki yollamada:**

(Dışişleri Bakanlığı, 2010).

Kaynakçada:

Dışişleri Bakanlığı (2010), <http://www.mfa.gov.tr/default.tr.mfa>. Erişim Tarihi:16.06.2010.

IX. Gazete ya da Aktüel Dergilerde Yer Alan Yazılar:**Metin içindeki yollamada:**

(Nadi, 1950).

Kaynakçada:

Nadi, Yunus, (1950). "Kuvvetin Sırrı", Cumhuriyet, 9 Temmuz.

X. Gazete ya da Aktüel Dergilerde Yer Alan İsimsiz Yazılar**Metin içindeki yollamada:**

(Cumhuriyet, 7 Mayıs 1924).

Kaynakçada:

Cumhuriyet, 7 Mayıs 1924.

Metin içerisinde aynı gazetelerin farklı kopyalarına atıf yapılmışsa:

Cumhuriyet, 1950-1960, Hürriyet, 1948-1960.

XI. Belgeler**Metin içindeki yollamada:**

(Ticaret Bakanlığı, Karar Sayısı, 21.48.26).

Kaynakçada:

Ticaret Bakanlığı, Muamelat Umum Müdürlüğü Kararları, Erişim: T.C. Başbakanlık Arşivi.